

Dr David Turner, Ewangelia Jana, sesja 21, Księga Rodzaju 1 i Jana 1

© 2024 David Turner i Ted Hildebrandt

To jest dr David Turner w swoim nauczaniu na temat Ewangelii Jana. To jest sesja 21, Księga Rodzaju 1 i Jana 1.

Witamy, zakończyliśmy już nagrywanie filmów o Janie rozdział po rozdziale i na końcu zestawu filmów będziemy mieli kilka sesji na temat biblijnej teologii Ewangelii Jana. Pierwszą z nich zatytułowaliśmy Księga Rodzaju 1 i Jan 1. Próbujemy zbadać intertekstualność pomiędzy Księgą Jana 1, ponieważ nawiązuje ona do Księgi Rodzaju 1, a także zrozumieć naturę logosu w Ewangelii Jana 1 i samą doktrynę stworzenia jako jest tam nauczane.

Jest dla mnie oczywiste, że kiedy Jan odnosi się do 1. rozdziału Księgi Rodzaju, nie próbuje nam po prostu powiedzieć, że Jezus, Słowo Boże w Nowym Testamencie, jest twórcą Starego Testamentu. Próbuje oprzeć się na tej doktrynie o stworzeniu, aby nauczyć nas, że Jezus odnawia pierwotny świat, tak jak został stworzony. Tworzy On na nowo świat, rzucając na niego nie tylko pierwotne światło, ale odnawiając go światłem Ewangelii, która jest w Nim skupiona.

Będę więc czytać tę pracę z komputera, więc przepraszam za brak stałego kontaktu wzrokowego. Mam nadzieję, że treść wystarczy, aby przełamać brak dobrej prezentacji. Studiowanie 1. rozdziału Jana w świetle 1. rozdziału Księgi Rodzaju wymaga od nas przemyślenia wszystkich aspektów historycznych, językowych, kulturowych i teologicznych, które wiążą się z dyscypliną egzegezy.

Niedawny rozwój egzegezy teologicznej jako alternatywy dla egzegezy ściśle historycznej podważa wszelkie podejście do tekstów biblijnych, które ma traktować je w sposób ściśle obiektywny i wyciągać wnioski w oparciu o neutralne wartości, niezależnie od jakiegokolwiek wkładu historii egzegezy kanonu, jak np. całość, zarówno Stary, jak i Nowy Testament. Dla mnie osobiście niemożliwe i niewskazane jest czytanie Starego Testamentu bez świadomości i bez wpływu Nowego Testamentu na wykorzystanie tych przełomowych wersetów. Próbuję więc rozpoznać swoje predyspozycje i świadomie je zastosować w procesie egzegetycznym.

Próbuję zrozumieć wpływ Starego Testamentu na Nowy, postrzegając Nowy Testament jako autorytatywną część historii interpretacji Starego Testamentu. Najważniejszym aspektem egzegezy w tym badaniu może być gatunek narracji biblijnej w ogóle, a zwłaszcza Księgi Rodzaju i czwartej Ewangelii. Jeśli chodzi ogólnie o narrację biblijną, należy rozważyć, w jaki sposób narracje przedstawiają historię dla celów teologicznych.

Jeśli chodzi w szczególności o Ewangelię Jana, należy sięgnąć po tekst, który – według słów Luke’a Timothy’ego Johnsona – jest stylistycznie prosty, a jednocześnie gęsty symbolicznie. Możemy mieć pewne zastrzeżenia co do opisu Jana przez Klemensa jako ewangelii duchowej, ale nie można zaprzeczyć jego odrębności. Sugestia Dona Carsona, że „duchowy” może oznaczać alegoryczny lub nawet pełen symboli, wydaje się słuszna.

To rozumienie Jana jest decydujące dla ustalenia jednej kwestii, którą należy tutaj poruszyć. W jakim stopniu Jan zamierza teologię nowego stworzenia lub odnowy stworzenia? Kolejną ważną kwestią, szczególnie w obszarze egzegezy tekstu biblijnego związanego ze stworzeniem, jest to, co John Walton nazywa konkordyzmem. Konkordyzm to termin Waltona określający nierozsądne podejście, które ma tendencję do wczytywania współczesnych teorii naukowych, czymkolwiek one są, z powrotem do starożytnych tekstów biblijnych, zakładając, że sama Biblia ma na celu bezpośrednio wypowiadać się na aktualne pytania naukowe i że będzie się z nią zgadzać teoria naukowa.

Podwójny problem konkordyzmu polega na tym, że ma on tendencję do bagatelizowania historyczności Pisma Świętego w próbach dopasowania nauczania Pisma Świętego do aktualnej teorii naukowej, której historyczność i efemeryczny charakter są przy tym niedoceniane. W niniejszym opracowaniu rozwiniemy aluzje do Księgi Rodzaju 1, znajdujące się w pierwszym rozdziale Ewangelii Jana, poprzez szczegóły intertekstualne i powiązania tematyczne, prowadzące do wstępnej janowej teologii stworzenia i nowego stworzenia. Studium takie jak to nie może być kompletne w żadnym znaczeniu tego słowa ze względu na gęstość samego tekstu biblijnego, nie wspominając o mnóstwie literatury wtórnej na temat tego tekstu.

Zakładam, że niezależnie od zachodzących procesów kompozycyjnych, prolog Ewangelii Jana miał być ostatecznie czytany wraz z resztą czwartej ewangelii w sposób wzajemnie się informujący, jako kanoniczna całość. Przyjmuję również pogląd wielu współczesnych uczonych, że główne środowisko korpusu Johannine’a Nowego Testamentu w ogóle i prologu Johannine w szczególności jest raczej żydowskie i biblijne niż gnostyckie i filozoficzne. Mówiąc dokładniej, pierwotnymi, nowatorskimi tekstami leżącymi u podstaw prologu Jana są Księga Rodzaju 1 oraz Księga Wyjścia 33 i 34, niezależnie od tego, co można powiedzieć o wpływie innych tekstów żydowskich, które istniały w pierwszym wieku naszej ery.

Wydaje mi się, że prolog Janowy jest rodzajem ukrytego midraszu na temat tych dwóch głównych tekstów, Księgi Rodzaju 1 oraz Księgi Wyjścia 33 i 34. Uzasadniony jest krótki komentarz na temat tego, czy inne teksty żydowskie stanowią wiarygodnych literackich pośredników między Janem 1 a Księgą Rodzaju 1. Jasne jest, że czwarta ewangelia nie została napisana w próżni, ale w starożytnym środowisku społeczno-historycznym.

W tym środowisku prawdopodobnie znajdowały się teksty, które podejmowały refleksję nad Księgą Rodzaju 1 w sposób, który autor czwartej ewangelii uznał za pomocny. Do takich wiarygodnych pośredników literackich, których idee były w pewnym stopniu zgodne z naukami Jana, zaliczają się żydowskie teksty mądrościowe podobne do 8. rozdziału Przysłów, takie jak Syrach, rozdział 24, Mądrość, rozdziały od 7 do 10, Baruch, rozdziały 3 i 4. Filonowe rozumienie logosu oraz targumicznego pojęcia memry Boga, nie mówiąc już o innych żydowskich ideach, również byłoby ważne dla zrozumienia tego tekstu. Pomimo godnych uwagi i pouczających podobieństw, jasne jest, że logo Johannine wykracza poza te antycypacyjne wpisy.

Zatem po wprowadzeniu tematu przechodzimy do pierwszej, głównej części artykułu, czyli przeglądu kluczowych zagadnień intertekstualnych. Osoba posiadająca wiedzę biblijną, czytająca 1 rozdział Jana z pewnością dostrzeże echa lub aluzje do 1 rozdziału Księgi Rodzaju. Te bardziej oczywiste znajdują się na początku, opis preegzystującego Jezusa jako słowa, samego aktu stworzenia, słowa jako życia, oraz zestawione słowa światło i ciemność. Zatem zajmiemy się kategoriami, o których właśnie wspomnieliśmy, jedna po drugiej.

Przede wszystkim zdanie na początku. Powszechnie zauważa się, że Jan 1:1 jest wzorowany na Księdze Rodzaju 1 i rozumie Jezusa, Słowo, które stało się Ciałem, jako sprawcę stworzenia. Zatem w początkowym języku Jana 1.1 i 2, en arche po grecku, nawiązuje do Księgi Rodzaju 1:1 w Septuagincie en arche, podobnie jak w Jana 1, a po hebrajsku bereshit.

Zatem na początek wyrażenie bereshit ze Starego Testamentu. Słowo bereshit, początek, występuje w Starym Testamencie 51 razy w odniesieniu do początków lub początków różnego rodzaju, w tym królestwa Nimroda w Księdze Rodzaju 10, początku roku w Księdze Powtórzonego Prawa 11, panowania królów, Jeremiasza 26 i 27 i 28, początek grzechu, rozdział 1 Micheasza, początek sporu, Przysłów 1:7, początek mądrości, Psalm 111, początek wiedzy, rozdział 1 Księgi Przysłów. Pierworodni synowie są początkiem męskiego wigoru swego ojca według Księgi Rodzaju 49 i innych tekstów Starego Testamentu. Według Księgi Wyjścia 34 i innych fragmentów pierwsze plony są początkiem żniw.

Metaforycznie Izrael jest pierwszym, arche po grecku, Bożym żniwem, Jeremiaszem, rozdziałem 2, werselem 3 i innymi tekstami. Heliego potępiono za spożywanie wybranej części ofiar, czyli pierwszej części. Działka Lewitów jest pierwszą lub wybraną częścią ziemi, w Ezechiela 48, w porównaniu z Powtórzonego Prawa 33, werselem 21.

Mądrość jest reszitem, pierwszą, główną lub główną czynnością życia, zgodnie z Księgą Przysłów, rozdział 4, werselem 7. A bojaźń Pańska jest początkiem mądrości, oczywiście, w Przysłów rozdział 1, werselem 7, Przysłów 9, werselem 10 i Psalm 111, werselem 10. W Księdze Rodzaju 1:1 słowo początek reshit w języku hebrajskim i w

arche Septuaginty w języku greckim odnosi się do początku świata takiego, jaki stworzył go Bóg. Przysłów 8:22 to kolejny przypadek, w którym te dwa słowa odnoszą się do początku świata, reshit po hebrajsku, arche w Septuagincie, greckim tłumaczeniu.

Tekst ten zostanie omówiony później bardziej szczegółowo, ponieważ jego odniesienie do Bożej hokmah, czyli mądrości, zajmuje duże miejsce w dyskusji na temat Lagos w Ew. Jana 1:1. Te dwa teksty są jedynymi niekwestionowanymi użyciami słowa reshit w Starym Testamencie na określenie stworzonego początku świata, chociaż to znaczenie jest również prawdopodobne, przynajmniej w Izajasza 46, wersecie 10. Teraz przejdźmy do początku w Nowym Testamencie. 55 wystąpień słowa arche, rozpoczynających się w Nowym Testamencie, niesie ze sobą szereg niuansów związanych z priorytetem doczesnym lub rządowym.

Paweł używa tego słowa na określenie ludzkich władców w Tytusie 3:1, ale częściej do opisanie hierarchicznych władz anielskich w kilku tekstach, w tym w Rzymian 8:38 i Efezjan 1, Kolosan 1. Arche najczęściej odnosi się do doczesnego początku działania, proces lub stan istnienia. Było wiele dyskusji na temat jego użycia w Ewangelii Marka 1:1 na początek ewangelii Jezusa Chrystusa. Arche jest często używane do opisanie początków ewangelii.

Teksty takie jak Łukasza 1:2, Jana 8:25 i 15:27. W Ewangelii Mateusza 19:4 Jezus mówi o stworzeniu ludzi jako mężczyzny i kobiety, jako o czymś, co wydarzyło się od początku. W Ewangelii Mateusza 24:21 Jezus mówi o kłopotach eschatologicznych, jakich nigdy nie było od początku świata, czyli od stworzenia świata, ap' arches kosmou po grecku. W Ewangelii Jana 8:44 Jezus od początku mówi o diable jako o mordercy.

W Liście do Hebrajczyków 1:10 czytamy Psalm 102, wersecie 25, chrystologicznie, jako opis założenia świata przez Jezusa, kath ' arkas, według początku lub na początku. 2 Piotra 3:4 mówi o sceptykach, którzy wierzą, że wszystko trwa, ponieważ tak było, od stworzenia lub początku stworzenia, ap' arches ktiseos. List Judy 6 wyraźnie opisuje stworzone statusy aniołów, którzy później zbuntowali się, opuszczając swój pierwszy stan lub własny początek.

Judy 6. Arche opisuje także Jezusa w co najmniej dwóch znaczących fragmentach: Kolosan 1:18 i Objawienie 3:14. Kolosan 1:18 jest częścią szeregu orzeczeń wychwalających Jezusa jako umiłowanego syna Bożego, który broni swego ludu, który także obrazuje Boga, stwarza i utrzymuje wszystko razem oraz stoi na czele Kościoła. W tym kontekście Jezus jest arche, początkiem, tym, przez którego rozpoczynają się wszystkie procesy twórcze i odkupieńcze. Podobnie w Księdze Objawienia 3:14, podobnie jak arche ktiseos tou, początek stworzenia Bożego, opisuje Jezusa jako pierwotną przyczynę Bożego stworzenia, być może nawet kładąc

nacisk na Jezusa jako przyczynę początkową nowego stworzenia Bożego, a także pierwotną kreacją.

Innym kluczowym terminem intertekstualnym byłoby tutaj pojęcie słowa lub mowy Boga. To jest zatem nasza druga kadencja. Słowo z Jana 1, o logos, nawiązuje do Bożego stworzenia poprzez słowo na początku każdego z sześciu dni.

Rodzaju 1:3, 6, 9, 14, 20 i 24. W greckim tłumaczeniu Starego Testamentu w Septuagincie kai eipen ho theos genetheto i Bóg powiedział: niech tak się stanie. Lub po hebrajsku vayomer elohim tak . Bóg powiedział niech tak się stanie.

Ten rodzaj języka mowy powtarza się w kontekście dnia trzeciego, piątego, dnia szóstego, a także w rozdziale drugim, wersecie 18. W tym ostatnim tekście Boże stworzenie kobiety następuje po jego mowie, kai eipen kreos ha theos , Septuaginta i Bóg powiedział, vayomer Adonai elohim po hebrajsku i Bóg powiedział, że nie jest dobrze mężczyźnie być samemu. Dodatkowe nawiązanie do mowy Boga pojawia się w rozdziale pierwszym, wersecie piątym, gdy pierwszego dnia Bóg przywołuje, używając greckiego czasownika kaleo , po hebrajsku aqara , światłość nazywa dniem, a ciemność nocą.

W drugim i trzecim dniu tworzone jednostki są używane w tym samym języku. Później Adam nadaje imiona zwierzętom w rozdziale pierwszym, wersecie 19. W wersecie 23 podaje imię kobiety, a w rozdziale trzecim, wersecie 20, podaje imię Ewy.

Czwartego dnia Bóg błogosławi także swoje stworzenia i ludzi, używając greckiego słowa eulogaisin . Mamy więc tam kilka różnych terminów na mowę Boga. W Starym Testamencie słowo Boże jest wspomniane w wielu odpowiednich tekstach, wykraczając poza werbalne powiązania, które można bezpośrednio zaprowadzić pomiędzy Logosem i Janem oraz język aktów mowy Boga w Księdze Rodzaju 1. Na przykład stworzenie przez słowo jest podkreślone w Psalmie 33: wersety szósty i dziewiąty.

W 33,6 słowo i tchnienie Boga są synonimami równoległych czynników stworzenia. W 33,9 istnieje synonimicznie równoległy związek między mową Boga a Bożym poleceniem jako bezpośrednimi przyczynami stworzenia. Często debar adonai , słowo Pana, przychodzi jako objawienie dla proroków, obiecujące wybawienie lub ostrzeżenie przed sądem nad Izraelem.

Teksty takie jak Psalm 107, werset 20, Jeremiasz, rozdział pierwszy, werset czwarty, Izajasz, rozdział dziewiąty, werset ósmy, Ezechiela 33:7 i Amosa 3:1. Słowo Boże również w wyjątkowy sposób reguluje bieg spraw Izraela. Psalm 107, werset 20, Psalm 147, wersety 15 do 20. Co być może bardziej interesujące, Izajasz 55, 10 i 11,

tekst czasami cytowany w związku z Janem 1, przedstawia słowo Boże jako Bożego agenta, który bez wątpienia dokona tego wszystkiego zamierza to osiągnąć.

Semantyczne nakładanie się i teologiczna ciągłość Bożego debar, Bożego słowa i Bożej Tory, jego prawa, i Bożej hokmah , Jego mądrości, nie są trudne do uchwycenia. Literatura Drugiej Świątyni i późniejsza tradycja rabiniczna w dużej mierze wykorzystywały tę ciągłość i refleksję nad takimi tekstami biblijnymi, jak Przysłów 3.19 i Przysłów 8.22-31. Takie teksty wychwalają mądrość jako istniejącą przed stworzeniem w bliskim związku z Bogiem i odgrywającą aktywną rolę w stworzeniu. Jednak sama mądrość została ugruntowana zgodnie z Księgą Przysłów 8.23. Greckie słowo użyte w Septuagincie to ethelemiosin , Bóg założył fundament, Bóg założył mądrość i podobne określenie występuje także w języku hebrajskim.

Mądrość również rodzi się, Przysłów 8:25, najwyraźniej jako pierwsze stworzenie Boże. W tym względzie logos u Jana, który stworzył wszystko, a nie tylko wszystko inne, ponownie nawiązując do frazeologii z Jana 1,3, panta rozdane agenata , wszystko wydarzyło się przez niego, kai koris auto ageneto oude kura, poza nim nic się nie wydarzyło, nic nie powstało. To znacznie wykracza poza doktrynę uosobionej mądrości jako stwórczego czynnika Boga.

Wracając do Nowego Testamentu, w Nowym Testamencie logos jest używane do różnego rodzaju boskiej lub ludzkiej komunikacji lub rozliczeń, czy to w wypowiedziach ustnych, naukach, obietnicach czy przekazach pisanych. Prawdopodobnie Janowe użycie logosu w odniesieniu do preegzystującego Jezusa można znaleźć także w 1 Liście Jana 1:1 oraz w Objawieniu 19:13. Ponadto wczesny wariant odczytania 1 Jana 5:7 łączy Ojca i Ducha ze Słowem, nie sugerując, że jest to tekst kanoniczny w oryginalnych rękopisach, lecz stanowi jedynie interesującą wczesną aluzję do takiego rozumienia Jezusa jako słowa. Dynamicznie aktywna półpersonifikacja ha logos tou w Liście do Hebrajczyków 4,12, to znaczy Słowo Boże, które jest żywe, aktywne i przenikające do ludzkich serc, może być również istotne dla tej rozmowy i dyskusji.

Trafna i interesująca jest także aluzja do Izajasza 40:8 i 1 Piotra 1:25, która podkreśla wieczną moc słowa Bożego. W Ewangelii Jana 1:1 ho logos jako preegzystencja i ostateczna personifikacja Bożego wyrażania siebie wykracza poza wszelkie wcześniejsze odniesienia do komunikatywnego słowa Boga. Porównaj List do Hebrajczyków 1:1 i 2. W czwartej ewangelii słowo stało się ciałem, egzegetes, greckie słowo exegesato , objawia, wyjaśnia Ojca tak adekwatnie, że ten, kto widział Jezusa zgodnie z 14:8 i 9, widział ojciec.

Jezus zstąpił z nieba, Jan 3:14, i wykonuje dzieło Ojca nawet w szabat, zgodnie z rozdziałem 5, wersetami 16-19. Mojżesz pisał o Jezusie, a słowa Jezusa są umieszczone obok słów Mojżesza jako prawo Boże w Jana 5:45-47, ale słowo Jezusa istniało jeszcze przed narodzinami Abrahama i Abraham radował się, widząc dzień

Jezusa, gdy słowo stało się ciałem zgodnie z Jana 8 wersety 56-58. Gdy słowo stało się ciałem, Jezus umiłowany przez Ojca przed założeniem świata, Jezus antycypuje swój powrót do Ojca i modli się za tych, którzy poszli za Nim.

Opisuje ich jako tych, którzy otrzymali słowo Boże, którzy je zachowali i potrzebują jego uświęcającej mocy, Jan 17:6, 14 i 17. Taką duchową ewangelię jak Jan można nawet opisać jako słowo, które stało się ciałem. Odniesienia te odnoszą się także do słów Jezusa, gdy słowo stało się ciałem.

W każdym razie pojawienie się Jezusa po zmartwychwstaniu prowadzi wątpliwego do wniosku, że Słowo, które stało się ciałem, samo jest Panem i Bogiem, a mianowicie Tomasz w Jana 20,28. Przechodząc od logo do samego aktu tworzenia. Opis aktu stworzenia w Jana 1:3, *panta dei auto egeneto*, wszystko zostało stworzone lub wydarzyło się przez niego, prawdopodobnie nawiązuje do Księgi Rodzaju 1:1. W tłumaczeniu Septuaginty czytamy: *epoiesen ho theos to ouranon*, Bóg stworzył niebo i ziemię, co jest podobnym wyrażeniem w Biblii hebrajskiej. W Jana 1:3 *egenetheto* nawiązuje do słów Septuaginty „niech będzie język w dniach 1, 2 i 3”. Słowo *genetheto* „niech się stanie” lub *thetosan* „niech się stanie” w rozdziale 1, wersetach 3, 6 i 14: i był lekki język z Księgi Rodzaju 1 :3, *egenateto Fos*.

Dodatkowe odniesienia do Bożego stworzenia Adama i Ewy znajdują się w Księdze Rodzaju 1:26, 27, 31, a także w rozdziałach 5:1-2 i 6:7. Zastanówmy się więc najpierw nad aktem stworzenia w Starym Testamencie. Jak zauważono powyżej, hebrajskie słowo *bara* zostało użyte kilka razy w pierwszym rozdziale Księgi Rodzaju na określenie pierwotnego stworzenia świata. *Bara* jest również używana do opisu powstania kolejnych osób, warunków i okoliczności w innych tekstach.

W sumie słowo to występuje w Biblii hebrajskiej 54 razy. Szczególnie interesujące w tym badaniu jest użycie słowa *bara* w kontekstach związanych z przemianą jednostek, tekstami takimi jak Psalm 51, werset 7 i samym stworzeniem, Izajasz 4, werset 5, 41:20, 45:8 i 65 : 17 i 18. To stworzenie nowych niebios i nowej ziemi w tym ostatnim tekście obejmuje także przyszłe stworzenie samego Izraela, zgodnie z Izajaszem 43, werset 1, werset 7 i werset 15.

W Biblii hebrajskiej na określenie stwórczego działania Boga użyte jest inne słowo, a mianowicie słowo *asah*. To niezwykle popularne słowo, występujące znacznie ponad 2500 razy w Biblii hebrajskiej, opisuje wiele rodzajów tworzenia i działania. W Księdze Rodzaju 1:7, 11, 12, 16, 25 i 26 *asah* pojawia się po początkowych aktach boskiej mowy, *vayomer elohim* i Bóg powiedział, po tym jak Bóg uczynił to, Bóg uczynił tamto.

Dzieje się to w dniach 2, 3, 4 i 6. Wiele innych tekstów biblijnych używa słowa *asah* w odniesieniu do działania Boga, albo do pierwotnego stworzenia, albo do ciągłego, opatrnościowego działania Boga. *Asah* odnosi się także do Boga tworzącego Izrael,

takich tekstów jak Powtórzonego Prawa 26, werset 9, 32:6, Izajasza 17:7 i tekstów dodatkowych. Odnosi się to również do Boga dokonującego osobistej przemiany w przypadku Ezechiela 18:31.

Być może najbardziej istotnym aspektem Księgi Rodzaju 1 dla Jana 1 jest powszechność sekwencji językowej mowy prowadzącej do istnienia.

Bóg przemawia sześć razy, vayomerze elohim , yehi lub itp., Bóg powiedział, niech stanie się światłość, septuagena eipen ho theos ... ageneto Fos . Za każdym razem z tej mowy Boga wynika istnienie istnienia . Po tym, jak Bóg powie po hebrajsku „ Yehi lub”, tekst mówi „Vayehi lub”.

Bóg powiedział: niech stanie się światłość i stało się światło. Po grecku w Septuagincie Bóg mówi egeneto Tathos , a potem mamy Kai egenato Teo , stało się. Przejście oznaczające koniec pierwszych pięciu dni powtarza język istnienia i czyni go tym bardziej godnym uwagi, rozdział 1, werset 5, 8, 13, 19 i 23.

Przyjrzyjmy się teraz aktowi stworzenia w Nowym Testamencie. W Nowym Testamencie słowo poieo , powszechnie używane w Septuagincie do tłumaczenia w języku hebrajskim zarówno barah , jak i asah , jest również używane w odniesieniu do stworzenia. Dzieje się tak najczęściej w tekstach Nowego Testamentu , które cytują Stary Testament, takich jak rozdział 19 Mateusza, werset 4 i podobne teksty.

Innym powszechnym słowem w Nowym Testamencie na określenie stworzenia jest Ktidzo . To słowo jest ważne dla nowotestamentowej teologii zbawienia jako nowego stworzenia w tekstach takich jak Galacjan, rozdział 6, werset 15, porównując rzeczownikową formę czasownika ktisis w 2 Koryntian 5:17. Również w Efezjan 2:10, Efezjan 2:15, 4:24 i Kolosan 3:10. Jednak ta terminologia wykorzystująca ktisis nie jest używana w Ewangelii ani w listach Jana.

Dla celów tego badania najbardziej istotne jest użycie ginomai w Jana 1:3 i 1:10 do opisanie stwórczego działania Boga. Użycie ginomai do stworzenia wydaje się być niemal wyjątkowe w Nowym Testamencie i prawdopodobnie ma na celu aluzję do częstego używania haya , ginomai , haya w języku hebrajskim, ginomai w Septuagincie, w Księdze Rodzaju 1:1 do opisu aktu stwórczego. W tym kontekście interesujące jest porównanie Jana 1:1 z Jana 8:58, gdzie preegzystencja Jezusa zostaje skontrastowana z przeszłym pochodzeniem Abrahama.

Prin Abraham genesthai , zanim Abraham stał się, zanim Abraham się urodził, ego eimi , jestem. Innym specyficznym aspektem intertekstualności pomiędzy Starym i Nowym Testamentem w 1 Jana i 1 Księdze Rodzaju są aluzje do słowa życie. Wzmianka Jana o Jezusie jako źródle życia w rozdziale 1, wersecie 3, en auto zoe pl , w Nim było życie, samo w sobie jest aluzją do Księgi Rodzaju 1, gdzie oczywiście życie zajmuje centralne miejsce.

W Księdze Rodzaju 1:20 i 21 Bóg stwarza rojące się stworzenia wodne, ptaki powietrzne i inne stworzenia wodne, wszystkie opisane jako istoty żywe, psukon zoson po grecku i nephesh heya po hebrajsku. Tego samego języka użyto w rozdziale 1, wersecie 24, w odniesieniu do bydła i innych stworzeń lądowych. W rozdziale 1 wersecie 28 opisany jest Boży plan dotyczący człowieka, aby panował nad każdą żywą istotą.

W rozdziale 1 wersecie 30 Bóg daje zielone rośliny na pokarm każdemu stworzeniu, które ma życie. Ponownie użyte zostało słowo nephesh heya. Sami ludzie otrzymują tchnienie życia, porównajcie Jana, rozdział 20, werset 22, i stają się żywymi stworzeniami w Księdze Rodzaju, rozdział 2, werset 7. Zastanówmy się więc, w jaki sposób życie jest używane w Starym Testamencie.

W wielu tekstach Starego Testamentu, takich jak Psalm 89, werset 47 i Psalm 90, werset 10, o życiu mówi się po prostu w sensie fizycznym. Jednak wiele innych tekstów ukazuje Boga Izraela jako Boga żywego. Powtórzonego Prawa 5:26, Jozuego 3:10, 1 Samuela 17:26 i dodatkowe fragmenty.

Ten żywy Bóg wzywa Izraela, aby żył w relacji przymierza z Nim. Powtórzonego Prawa rozdział 4, werset 10; 12:1 i Powtórzonego Prawa 31:13. W tym kontekście przymierza Bóg oferuje Izraelowi błogosławieństwo życia i dobrobytu, jeśli będą Mu posłuszni, i ostrzega ich przed przekleństwem śmierci i przeciwnościami losu, jeśli Mu się sprzeciwią. Powtórzonego Prawa 31, wersety 15 do 20. Życie zatem nie jest po prostu kwestią lat, w ciągu których dana osoba żyje, ale życie jest także kwestią jakościową i relacyjną. Izrael nie żyje samym chlebem, ale wszystkim, co pochodzi z ust Bożych, zgodnie z Księgą Powtórzonego Prawa, rozdział 8, werset 3. Bóg oferuje Izraelowi wewnętrzną przemianę, obrzezanie serca, które może go uzdolnić do kochania Go i w ten sposób żyć dla niego, Powtórzonego Prawa rozdział 30, werset 6. Słowo przymierza Boga skierowane do Izraela jest niczym innym jak życiem Izraela, zgodnie z Powtórzonego Prawa rozdział 30, werset 20 i 32, werset 47.

Ten, kto znajdzie mądrość, znajdzie życie, zgodnie z rozdziałem 8, werselem 35 Księgi Przysłów i wieloma innymi tekstami zawartymi w Księdze Przysłów. W tym względzie Bóg jest źródłem życia Izraela, w którego świetle widzą światło, Psalm 36, werset 9, w porównaniu z Księgą Rodzaju 2:10, Jeremiaszem 2:13. Bez wątplenia odnosi się to do fizycznego, ziemskiego życia, ale jest to fizyczne życie ziemskie, które można przeżyć we właściwej relacji z Bogiem. Przejdźmy teraz do życia w Nowym Testamencie.

Podobnie jak w przypadku Starego Testamentu, wiele tekstów Nowego Testamentu mówi o prostym życiu fizycznym (Dzieje Apostolskie 17:25). 20, werset 10, Jakuba 4:14. Wiele innych tekstów mówi o transcendentnym życiu możliwym przez Boga w Chrystusie (Dzieje Apostolskie 11:18, 13:48, Rzymian 6:4). Osoby niezwiązane z Bogiem w Chrystusie są oddalone od Bożego życia, zgodnie z 2 Koryntian 2:15 i 16

oraz Efezjan 4:18. Życie w Chrystusie jest możliwe, ponieważ Bóg wskrzesił go z martwych i zesłał Ducha wierzącym, Dzieje Apostolskie 3:15, Rzymian 6:8 i następne oraz inne teksty. Ten rodzaj życia jest wieczny, ponieważ zawiera obietnicę dotyczącą przyszłego świata, Mateusza 19:16. Teksty Jana mówią także o chwilach życia w sensie czysto fizycznym. Takie teksty jak Jan, rozdział 10, werset 11, 10:15, 17, Jana 12:25 i inne wydają się mówić tylko o życiu fizycznym lub materialnym.

Jasne jest jednak, że użycie przez Jana tego rodzaju języka oznacza znacznie więcej niż jakościowo odmienny rodzaj życia przeżywanego w relacji z Bogiem i trwającego aż do eschatonu. To życie wieczne jest obecnym doświadczeniem wierzących, ale można je porównać do już powstałego z martwych, rozdział Jana 5:21 oraz wersety 24 i 25. Trzy z wypowiedzi Jezusa „Jestem”, ego eimi, odnoszą się do życia.

On jest chlebem życia, który zstępuje z nieba, 6:41, 48 i 51. On jest zmartwychwstaniem w życiu, Jan 11:25. On jest drogą, prawdą i życiem, Jan 14:6. Być może najważniejszym tekstem Jana w odniesieniu do rozdziału 1, wersetów 4 i 5 Jana, a tym samym nawiązującego do rozdziału 1 Księgi Rodzaju, jest rozdział 8, werset 12 Jana, który zestawia życie i światło, choć w odwrotnej kolejności. W Jana 1,4 Jezus jako życie ożywia i przez to oświeca ludzi.

W 8,12 Jezus jako światło świata zapewnia życie tym, którzy za Nim podążają. W 1 rozdziale 1 Jana, wersety od 1 do 7, występuje także związek życia i światła z ciemnością i grzechem, jako niezgodny z życiem i światłem w sposób porównywalny lub podobny do ewangelii Jana, rozdział 1, wersety 4 i 5, i do Jana 8:12. Innym tematem intertekstualności pomiędzy Janem 1 a Księgą Rodzaju 1 jest idea światła i ciemności. Dla Jana słowo życie symbolizowane jest przez słowo światło, rozdział 1, werset 4. Kai he zoe pl do phos ton anthropon, życie było światłem ludzi.

Odniesienie do światła i ciemności w Ewangelii Jana w rozdziale 1, wersecie 5, światło świeci w ciemności, nawiązuje do rozdziału 1 Księgi Rodzaju, wersetów 2 i 3, który mówi w Septuagincie: kai skatos eponoty abusu, kai eipen ha theos genetheito phos, kai egenetho Fos. Innymi słowy, ciemność była nad otchłanią, głębiną i Bóg powiedział, niech stanie się światłość, i tak powstało światło. Tak więc, kiedy patrzemy na światło i ciemność w Biblii hebrajskiej w Księdze Rodzaju 1, wersety 3 do 5, mamy opis dzieła stwórczego pierwszego dnia jako stworzenia światła, zastępującego ciemność z rozdziału 1, wersetu 2, i rozpoczynający sekwencję wieczorów i poranków, które wyznaczają każdy z pierwszych pięciu dni w rozdziale 1, wersetach od 15 do 18.

Inne teksty biblijne łączą światło ze stworzeniem i utrzymaniem świata przez Boga, Hioba 38,19, Psalm 74, wersety 16 i 17, a także Psalm 104, werset 2. Boża troska o Izrael często wyraża się poprzez dawanie światła. Przedostatnią plagą, która spadła na Egipt, była ciemność, podczas gdy tylko Izraelici mieli światło, zgodnie z Księgą Wyjścia, rozdział 10, werset 23. Bóg prowadził Izraelitów przez pustynię dniem i nocą

ze słupami obłoków i ognia, Wyjścia 13:21, 14: 20 i inne teksty nawiązujące do tych wydarzeń.

Do mebli przybytku należała menora i świecznik oświetlający. U Hioba światło jest metaforą danego przez Boga zrozumienia trudnych spraw, w tekstach takich jak Hioba 12, werset 22, werset 25, Hioba 30, werset 26 i 38:15. Wydaje się również odnosić do Bożej opatrności w 26. i wersecie 10. Hioba. U proroków, Psalmów, Przysłów i Kaznodziei światło i ciemność są często metaforami dobra i zła, pomyślności i przeciwności losu, błogosławieństwa i sądu, i zwyciężyliśmy Nie wchodzi w szczegóły cytowania tekstów w tym celu.

Możesz je znaleźć, jeśli jesteś zainteresowany. W Nowym Testamencie zwracamy się ku światłości i ciemności. Również w Nowym Testamencie światło i ciemność są często używane metaforycznie.

W Ewangeliach synoptycznych nauczanie Jezusa oświeca jego naśladowców, Mateusza 4:16, cytując Izajasza 9:2. Również Mateusz 5:14-16, Mateusz 6:22-23, Łukasz 2:32, nawiązując do Izajasza 42:6 i 49:6, podobnie jak Dzieje Apostolskie 13:47. W Dziejach Apostolskich 26:18 Paweł stylizuje swoją służbę jako przewracającą ludzi z ciemności do światła, od Szatana do Boga, a Nowy Testament i pierwsze dziewięć listów często przedstawiają podobne obrazy. Nawet Piotr używa tych obrazów w 1 Liście Piotra 2:9. Znaczenie światła i ciemności w Jana 1,4-5 komplikuje dobrze znany spór interpunkcyjny dotyczący hagegonen i tak się stało, co można odczytać z tym, co poprzedza lub z tym, co następuje, jako zdanie względne, które opisuje kurę w koniec rozdziału 1, werset 3. Moglibyśmy to przeczytać, kai korei auto egeneto oude hen hagegonen , bez niego nic nie powstało, co zostało uczynione, podobnie jak NIV. Albo moglibyśmy to przeczytać jako en auto, jako podmiot czasownika łączącego en na początku rozdziału 1, wersecie 4, hagegonen w auto Zoe hein , to, co się w nim wydarzyło, było życiem, a resztę zajmij się następującym werseciem.

Ta debata nie ma wpływu na pewność aluzji do Księgi Rodzaju 1:3, chociaż ma to wpływ na niuans aluzji. W pierwszym podejściu, czytając tekst, bez niego nie powstało nic, co zostało uczynione, podkreślany jest uniwersalny zakres kreacji słowa w sposób wyraźnie odróżniający słowo od wszystkiego, co zostało stworzone. W tym drugim podejściu nic nie zostało oddzielone od Niego, a to, co się w Nim wydarzyło, było życiem, werset 4. Jest wciąż jasne, że Słowo stworzyło każdą rzecz, ale nacisk położony jest bardziej na życie, które wydarzyło się poprzez Słowo, niż na powszechność stworzenia słowa.

Być może ten drugi pogląd bardziej potwierdza implikacje nowego stworzenia u Jana, jak zobaczymy w dalszej części tego studium. W sumie decyzja zależy od tego, czy hagegonen należy postrzegać jako związany ze stworzeniem, czy z wcieleniem. Korpus Jana jako całość często używa światła i ciemności w sposób podobny do

użycia w 1.1.4.5. Nie ma wątpliwości, że Jan używa obrazu pierwszego aktu stwórczego z Księgi Rodzaju 1.3 jako centralnej metafory misji Jezusa.

W 1:5.5, jeśli nie w 1:4, jest jasne, że słowo to jest przedstawiane jako wcielenie światła, którego nie można zrozumieć ani pokonać ciemności upadłego świata. Jan Chrzciciel nie jest samym światłem, ale świadkiem autentycznego oświecenia, które można znaleźć poprzez słowo. Odtąd światło i ciemność pojawiają się regularnie jako metafory dualizmu etycznego, począwszy od rozdziału 3, wersetów od 19 do 21, które łączą światło z wiarą prowadzącą do życia i ciemność z niewiarą prowadzącą do sądu.

Skojarzenie rzeczywistości życia i słowa z metaforą światła w J 8,12 jest szczególnie istotne dla zrozumienia J 1,4-5 jako tekstu nowego stworzenia. Wychodząc teraz od tego badania szczegółów intertekstualności pomiędzy Janem 1 a Księgą Rodzaju 1, zaczynamy próbować czegoś w rodzaju syntezy, biblijnej teologii Jana na temat związku słowa logos ze stworzeniem. Po pierwsze logo i oryginalna kreacja.

Nie ma wątpliwości, że Jan celowo rozpoczął swoją ewangelię od kilku aluzji do 1. rozdziału Księgi Rodzaju. Czyniąc to, potwierdził, że słowo to nie tylko istnieje w momencie stworzenia, ale jest także stwórcą. Poza nim nie powstało nic, a bez niego nic, ani jedno się nie wydarzyło. To powtarzające się stwierdzenie stawia słowo jako twórcę zarówno w pozytywny, jak i negatywny sposób, nie pozostawiając co do tego żadnych wątpliwości.

Nic nie powstało poza słowem. Zwroty przyimkowe omawiane przez niego i quodius altu poza nim wyrażają aktywność słowa w stosunku do stworzenia. Wszystko to działo się przez niego i nic nie odbyło się bez niego.

Przez w tym kontekście odnosi się do osobistej sprawczości słowa jako twórcy. Jeśli wszystko zostało stworzone przez Słowo, które było z Bogiem i które było Bogiem, to słowo, które było Bogiem i które było z Bogiem, wszystko stworzyło. Nic nie powstało samoistnie poza działaniem słowa.

Słowo nie było bóstwem podrzędnym, któremu zadanie stworzenia zostało powierzone przez bóstwo wyższe, ani też dzieło stwórcze słowa nie dokonało się poza Ojcem i Duchem Świętym. Tekst mówi więc jednoznacznie o bezpośredniej roli słowa jako stwórcy, podobnie jak takie teksty jak 1 Koryntian 8:6, Kolosan 1:18 i Hebrajczyków 1:2. Mówiliśmy o tym słowie w oryginalnym stworzeniu. Teraz myślimy o słowie i odnowie stworzenia.

Wspaniały prolog czwartej ewangelii przedstawia logos, słowo, nie tylko jako twórcę asarchos, ale także jako ensarchos, który objawił Boga. Jako asarchos, to znaczy poza stwórcą ciała w swoim wcześniejszym stanie, Jezus stworzył świat. Jako

ensarchos objawiciel Boga jako tego, który jest w ciele, wcielonego, Jezus przyszedł, aby objawić Boga.

Jeśli jest jasne, że Jan od 1 do 3 uznaje słowo za pierwotnego stwórcę wszystkiego, jest równie jasne, że Jan 1 wersety 4 i 5 uznaje słowo za objawiciela w sposób, który potwierdza ukrytą teologię nowego stworzenia Jana. Chociaż ten ostatni punkt nie był często uznawany przez ewangelików za pierwszy, to znaczy, że ewangelicy nie zauważali tak regularnie doktryny odnowy stworzenia, jak w tym tekście doktrynę o pierwotnym stworzeniu, przedstawienie logos jako życie i światło legitymizuje koncepcję janowskiej teologii zbawienia jako odnowy stworzenia. To, co jest powszechnie rozumiane jako wyraźnie przekazane przez Pawła w gatunku epistolarnym i argumentacji w tekstach takich jak Rzymian 5:12-21, Rzymian 8:18-23, 2 Koryntian 4:3-7, 2 Koryntian 5:17, a być może ciekawe wykorzystanie Pawła w Księdze Rodzaju, odnowienie świata w Ewangelii Mateusza 19,28. Tego rodzaju nauczanie przekazuje także autor czwartej ewangelii, choć bardziej w sposób dorozumiany poprzez kunszt narracyjny, a nie prostym językiem prozy.

W komentarzach zwykle pojawiają się pojedyncze obserwacje na temat podtekstu kreacyjnego różnych szczegółów Jana 1, ale szersze omówienie tego tematu jest stosunkowo rzadkie. W niektórych komentarzach i opracowaniach w Ewangelii Jana 1:19 i następnych znajduje się siedem dni, które postrzega się jako nawiązanie do siedmiu dni stworzenia z Księgi Rodzaju 1. Inne badania podkreślają motyw raju w ewangelii, np. w rozdziale 20, gdzie Marię Magdalenę wita ogrodnik, myśląc, że Jezus jest ogrodnikiem, powiedziałbym, w niedzielny poranek wielkanocny przy pustym grobie. Podsumowanie Kostenbergera dotyczące podtekstów kreacyjnych opiera się na badaniach przeprowadzonych przez Browna.

Mówię tu o New Testimony of John's Gospel and Letters Andreea Kostenbergera, opublikowanym przez Zondervan w 2009 r., a także o artykule Janine Brown pt. Creation's Renewal in the Gospel of John, opublikowanym w Catholic Biblical Quarterly w 2010 r. W podejściu Kostenbergera podkreśla się ten motyw światła i życia także w prologu, ale w Księdze Znaków, rozdział 1, wersety od 19 do 12:50, w Opowieści o Męce, a nawet w Opowieści o Zmartwychwstaniu znajdują się także krótkie omówienie teologii nowego stworzenia. Profesor Brown skupia się na wyrażeniu znajdującym się na początku w Ewangelii Jana 1:1, także na życiu jako motywie u Jana oraz na kulminacyjnym punkcie Ewangelii Jana, rozdziały 20 i 21, gdzie znajduje kilka aluzji do rozdziałów 1 i 2 Księgi Rodzaju. mówi także o zmartwychwstaniu Jezusa, co ma oznaczać początek nowego tygodnia stworzenia.

Choć Brown twierdzi inaczej, rygorystyczne stosowanie kryteriów Hay'a w celu ustalenia ważnych ech, czyli intertekstualnych ech Starego i Nowego Testamentu, może skutkować wykluczeniem niektórych z sugerowanych aluzji. Nie wszystkie z nich na pierwszy rzut oka są równie przekonujące. Na pierwszy rzut oka, po wyraźnych wspólnych obrazach Rdz 1 i Jana 1, proponowana aluzja do Rdz 2,7 i Jana

20,22, gdzie Jezus tchnie na uczniów, a Jego tchnienie uczestniczy w przyjęciu przez nich Ducha, w prawdopodobne wspomnienie Księgi Rodzaju 2.7, może to być najbardziej prawdopodobna i najważniejsza aluzja intertekstualna w tym fragmencie.

Wreszcie, aby wyciągnąć pewne wnioski na temat relacji pomiędzy Księgą Rodzaju 1 a 1 rozdziałem Jana, nie może być wątpliwości, że czwarta ewangelia ukazuje Słowo jako stwórcę wszystkiego, co powstało w pierwszym rozdziale Księgi Rodzaju. Świadczą o tym liczne aluzje u Jana 1 do Księgi Rodzaju 1, które zostały omówione powyżej. Bezpośrednie działanie i stworzenie Słowa powinno dać do myślenia każdemu, kto proponuje chrześcijańską teorię pochodzenia, która zakłada bezosobowy lub mechaniczny proces umniejszający sprawczość Słowa. Tak czy inaczej, Jan 1 nie nawiązuje do Księgi Rodzaju 1 w celu dostarczenia argumentów na rzecz jakiegokolwiek aktualnej teorii pochodzenia.

Pierwszego rozdziału Księgi Rodzaju nie zacytowano w pierwszym rozdziale Ewangelii Jana, aby dyskutować o tym, ile czasu zajęło Bogu stworzenie świata. Jan 1 nawiązuje raczej do Księgi Rodzaju 1, aby przedstawić podstawowe tło, z którego należy rozumieć czwartą ewangelię, śledząc historię Jezusa aż do jej pierwotnych korzeni. Etycznego dualizmu światła i ciemności ukazanego w narracji Jana nie można w pełni zrozumieć w oderwaniu od opisu stworzenia z Księgi Rodzaju 1 i 2. Tak jak ciemność pierwotnego świata została oświetlona przez Słowo Boże zgodnie z Księgą Rodzaju 1:3, tak niech tam bądźcie światłem, aby ciemność, która przyszła na ten świat w Księdze Rodzaju 3, została oświetlona światłem świata, Jana 1:4-5 i 8:12. Kanonicznie rzecz biorąc, Jana 1:1-5 zajmuje miejsce na trajektorii pojęciowej rozpoczynającej się w Księdze Rodzaju 1 i 2. Następnie przechodzi przez Izajasza 65 i 66, Jana 1, 2 Piotra 3 i osiąga ostateczne rozwiązanie w Objawieniu 21 i 22 .

Słowo bez ciała, wieczne Słowo stworzone na początku, Jan 1:1, i Słowo w sarkos , wcielone, jest wzniosłym początkiem odnowionego stworzenia. Jezus jest sprawcą zarówno pierwotnego, jak i nowego stworzenia.

To jest dr David Turner w swoim nauczaniu na temat Ewangelii Jana. To jest sesja 21, Księga Rodzaju 1 i Jana 1.